

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Број: 6/0-02-99/2015-5
Датум: 18. фебруар 2015. године
Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон), и члана 2. став 1. тачка б. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/2011), одлучујући по пријави концентрације заведеној под бројем 6/0-02-99/2015-1 коју је преко пуномоћника, Саше Милетића, Менаџера пројекта са пребивалиштем у ул. Душанова број 050, Сокобања, ЈМБГ 1504972753728, поднело 22. јануара 2015. године Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије а.д.“ Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси ул. Народног фронта бр. 12, 21000 Нови Сад, Република Србија, дана 18. фебруара 2015. године, доноси следеће

Р Е Ш Е Њ Е

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне контроле Друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси ул. Народног фронта бр.12, 21000 Нови Сад, Србија, које је регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20084693, над бензинском станицом у Лештанима, која је изграђена на катастарској парцели број 346/1, КО Лештане, површине 3.032 квадратна метра и уписана у Земљишнокњижни уложак број 468, КО Лештане, до чега долази спровођењем Уговора о пословно техничкој сарадњи који је закључен 12. јануара 2015. године, између друштва „Нафтна индустрија Србије“ а.д. као закупца бензинске станице и привредног друштва за трговину и услуге „Емпорио петрол“ д.о.о., са регистрованим седиштем на адреси ул. Кружни пут бр. 26, Београд - Гроцка, матични број друштва 20585242, као претходног вршиоца контроле над бензинском станицом у Лештанима.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је друштво „Нафтна индустрија Србије“ а.д. са седиштем на адреси ул. Народног фронта бр.12, 21000 Нови Сад, Србија, у својству подносиоца пријаве и стицаоца контроле над циљним објектом, у прописаном року и у целости извршило обавезу плаћања накнаде за издавање овог решења дана 23. јануара. 2015. године, уплатом износа од 3.065.190,00 (тримилионашездесетпетхиљадастодеведесет и 00/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције број 840-0000000880668-16, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-99/2015-1, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобравању концентрације у скраћеном поступку из члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, обрачунату по средњем девизном курсу на дан уплате.

Образложење

Дана 22. јануара 2015. године Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а.д. (у даљем тексту: НИС, или подносилац пријаве), поднело је, преко пуномоћника, пријаву концентрације која настаје стицањем контроле над бензинском станицом у Лештанима, по основу уговорног закупа овог малопродајног објекта. Комисија је утврдила да је предметна пријава у свему усаглашена са Уредбом о садржају и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“ број 89/2009). Накнада за издавање акта Комисије, уплаћена је благовремено и у целости, о чему је подносилац пријаве Комисији доставио одговарајући доказ садржан у списима предмета. Комисији је од стране подносиоца пријаве предложено да одлучи и одобри ову концентрацију у скраћеном поступку, за какав предлог је достављено одговарајуће образложење. Од Комисије је захтевом од 22. јануара 2015. године, затражена заштита одређених података и информација садржаних у овој пријави. Закључком Председника Комисије број 6/0-02-99/2015-4 од 12. фебруара 2015. године, усвојен је постављени захтев као основан и у складу са чланом 45 Закона, па је одређена заштита података као у изреци закључка.

Подносилац пријаве доставио је Комисији све прописане показатеље везане за НИС, као једну од највећих вертикално интегрисаних нафтних компанија у југоисточној Европи. Осим података о кретању броја запослених, и оствареним приходима НИС-а у неколико узастопних претходних година, подносилац пријаве Комисији је доставио и податке о својим највећим добављачима и купцима (по вредности реализованих набавки/продаја). Укупне пословне активности НИС-а организоване су у оквиру 5 блокова и то: истраживање и производња, сервис, прерада, промет и енергетика. У својим рафинеријама ово друштво производи широк спектар деривата нафте и деривата природног гаса, у складу са међународним стандардима квалитета. У производни асортиман компаније спадају: аутомобилско гориво, течни нафтни гас, авио гориво, уља и мазива, уља за ложење, битумени, петрохемијски производи (примарни бензин и пропилен), дестилати и рафинати, као и остали производи (бензен, течни сумпор, специјални бензини). Осим наведеног асортимана производа, НИС својим клијентима нуди и широку

лепезу услуга као што су прерада нафте, транспорт и складиштење нафтних деривата, услуге акредитованих лабораторија за испитивање и еталонирање, услуге нафтних сервиса (бушење, опремање и ремонт нафтних, гасних и геотермалних бушотина, геофизичка испитивања и мерења, изградња и одржавање транспортних ценовода) и услуге научно-техничког центра (пројектовање истражних геолошких радова, геофизичких радова, пројектовање и друге инжењеринг услуге). У склопу приложене документације, подносилац пријаве доставио је табеларни преглед свих друштава у којима НИС има искључиви, већински, или мањински (али већи од 10%) удео у њиховом капиталу, а то су:

-Акционарско друштво за хотелијерство и туризам „О ЗОНЕ“ ад Београд (са седиштем у Београду и основном делатношћу – хотели и сличан смештај, шифра делатности: 5510; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас- нафтни сервиси“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас технички сервиси“ д.о.о. Зрењанин (са седиштем у Зрењанину и основном делатношћу – поправка машина, шифра делатности: 3312; учешће НИС-а 100%);

- „Научно технолошки центар НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас транспорт“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – друмски превоз терета, шифра делатности: 4941; учешће НИС-а 100%);

-„НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац (са седиштем у Бујановцу и основном делатношћу – трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима, шифра делатности: 4671; учешће НИС-а 51,32%);

-„ЈУБОС“ д.о.о. (са седиштем у Бору и основном делатношћу – производња бакра, шифра делатности: 2444; учешће НИС-а 51%);

-„Пинки“ а.д. Београд-Земун (са седиштем у Земуну и основном делатношћу – остале спортске активности, шифра делатности: 9319; учешће НИС-а 48,70%);

-„Проконс“ д.о.о. Суботица (са седиштем у Суботици и основном делатношћу – остале услужне активности подршке пословању, шифра делатности: 8299; учешће НИС-а 20,15%);

-„РТВ Политика“ д.о.о Београд у стечају (са седиштем у Београду и основном делатношћу – производња и емитовање телевизијског програма, шифра делатности: 6020; учешће НИС-а 13,07%);

- „ХИП Петрохемија“ а.д. Панчево у реструктурирању (са седиштем у Панчеву и основном делатношћу –производња пластичних маса у примарним облицима, шифра делатности: 2016; учешће НИС-а 12,72%);

-„Линде гас Србија“ а.д. Бечеј (са седиштем у Бечеју и основном делатношћу –производња индустријских гасова, шифра делатности: 2011; учешће НИС-а 12,44%).

У власничкој структури НИС-а, као највећи појединачни акционар овог друштва, издваја се руски Gasprom Neft са уделом од 56,15% акција, Република Србија учествује у укупном акцијском капиталу НИС-а са 29,87%, док се у власништву мањинских акционара налази 13,98% укупног фонда емитованих акција НИС-а.

Други учесник предметне концентрације над којим ће НИС успоставити контролу, јесте бензинска станица у Лештанима [...] ¹ (у даљем тексту: бензинска станица, или циљни објект). Подносилац пријаве ће успоставити контролу над малопродајним објектом – циљном бензинском станицом која је у власништву два физичка лица – оба са пребивалиштем у Београду. [...]. Власници циљног објекта, закључили су 3. октобра 2014. године, Уговор о закупу пословног простора, којим су у својству закупаваца, овај објект под уговором уређеним условима, дали у закуп Привредном друштву „Emporio Petrol“ д.о.о. – овде закупцу. Наведено друштво има правну форму једночланог друштва са ограниченом одговорношћу, у АПР-у је уписано под матичним бројем 20585242, регистровано је крајем 2009. године, а претежна регистрована делатност друштва јесте трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима (шифра делатности: 4671). Оснивач и једини члан и власник овог друштва са 100% удела у истом, је физичко лице Зоран Николић. У оквиру „секције 15“ предметне пријаве, која се односи на организациону структуру учесника у концентрацији и повезаних друштава, подносилац је у циљу потпуног сагледавања повезаности учесника на страни бензинске станице, информисао Комисију о начину на који су претходно наведена физичка лица – власници бензинске станице, повезана са власником и јединим чланом друштва „Emporio Petrol“. Ово друштво пре спровођења предметне концентрације, не бави се продајом горива на мало, због чега није ни било оствареног прихода бензинске станице Лештани у 2014. и претходним годинама, као циљног објекта над којом ће НИС успоставити контролу. Међутим, обзиром да је годишњи приход НИС-а у 2014. години на тржишту Републике Србије већи од 10 милиона ЕУР, као и да је приход Гаспром Нефт-а (НИС-ове матичне компаније из Руске Федерације) у истој години био већи од 100 милиона ЕУР, предметна концентрација испуњава услов прописан чланом 61. став 1. тачка 1 Закона, без обзира на годишње приходе циљног објекта у референтном периоду.

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Услед постојања намере стицања контроле над бензинском станицом у Лештанима, НИС је закључио са друштвом „Emporio Petrol“ - (које се због карактера свог пословног односа са НИС-ом као закупцем предметне бензинске станице, у тексту пријаве назива и „Дилер“, а што ће појмовно и суштински у наставку текста бити детаљније објашњено), Уговор о пословно-техничкој сарадњи, који су заинтересоване стране потписале дана 12. јануара 2015. године. Према одредбама закљученог Уговора, НИС ће узети у закуп бензинску станицу у Лештанима од друштва „Emporio Petrol“ (односно „Дилера“). Предметна пословно – техничка сарадња страна потписница овог документа предвиђа, да ће бензинска станица као предмет закупа пословати под брэндом НИС-а. На њој ће „Дилер“ као закуподавац, у име и за рачун НИС-а који је носилац лиценце за обављање енергетске делатности трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање возила – обављати малопродају нафтних деривата и друге робе/производа из асортимана НИС-а. НИС ће „Дилеру“ за закуп овог објекта и управљање бензинском станицом, плаћати уговорену накнаду. Облик сарадње какав су договориле и међусобно прихватиле стране које су потписнице Уговора, односи се на реализовање тзв. ДОДО концепта, који се уобичајено примењује у сектору малопродаје нафтних деривата (DODO – Dealer Owned Dealer Operated). Комисија је закључени Уговор који је достављен у интегралном тексту, оценила прихватљивим актом спровођења ове концентрације, односно валидним правним основом реализовања предметне концентрације.

Подносилац пријаве предлаже да се за потребе ове концентрације, као релевантно тржишта производа одреди тржиште малопродаје свих врста нафтних деривата на бензинским станицама (тзв. retail sale of all types of fuel from petrol stations). Приликом давања оваквог предлога, подносилац пријаве позива се на праксу Европске комисије која је константна у свом схватању да је тржиште малопродаје ове структуре робе, одвојено од других тржишта која не укључују малопродају. Такође, подносилац пријаве се приликом давања предлога релевантног тржишта, позива и на секторску анализу коју је Комисија спровела у Србији, а у којој је трговина на мало нафтним дериватима третирана као посебно тржиште. Комисија је предлог релевантног тржишта производа како га је дао подносилац пријаве усвојила, па је у предметном управном поступку, ефекат реализовања пријављене концентрације оцењиван на тржишту малопродаје нафте и нафтних деривата као релевантном тржишту производа.

Даље, прихваћен је приступ подносиоца пријаве, у вези изнетог становишта да се као релевантно географско тржиште за потребе ове концентрације, одреди локално тржиште града Београда, које је подносилац пријаве додатно сегментирао и анализирао као уже географско тржиште (ужа територија Београда) и као шире (шира територија Београда). Комисија је оценила да је овакав предлог прихватљив из разлога што је циљна бензинска станица лоцирана изван подручја уже градске зоне. Након реализовања пријављене концентрације, НИС ће по основу преузимања контроле над циљном бензинском станицом, на ширем релевантном географском тржишту, остварити тржишни удео у малопродаји нафте и нафтних деривата од /20-30/% (израчунат на основу продатих количина НИС-а у 2013. години и оствареног тржишног удела овог учесника од /20-30/% и прогнозиране продаје за циљну бензинску станицу која је достављена Комисији, а која је од

стране НИС-а квантификована на годишњем нивоу на нешто изнад 1,5 милиона литара, што на овом (ширем) релевантном географском тржишту, обезбеђује тржишни удео циљног малопродајног објекта од /0-5/%. Мала су одступања када се исти параметри одреде за ужу територију града Београда. Тада збир удела НИС-а по наведеном критеријуму (продате количине) који је пре спровођења концентрације на овом географском тржишту износио /20-30/% и процењеног удела циљне бензинске станице за 2015. годину од /0-5/%, достиже /20-30/%. На основу коришћених података, закључено је да ће на дефинисаном релевантном географском тржишту, НИС након спровођења концентрације остварити тржишни удео од око /20-30/%, док ће конкуренти на истом географском тржишту имати заједнички тржишни удео по критеријуму продатих количина нафтних деривата од око /70-80/%. Сви овде наведени процентуални тржишни удели, израчунати су из достављених података о реализованој продаји у апсолутним количинским износима, како за уже, тако и за шире релевантно географско тржиште и исти се налазе у документацији предмета.

Подносилац пријаве је за исказивање тржишног удела учесника ове концентрације на дефинисаном локалном географском тржишту (шира и ужа територија града Београда), употребио и податке о броју бензинских станица. До овог индикатора подносилац пријаве дошао је на тај начин, што је исти израчунат као количник укупног броја бензинских станица у Београду и броја оних бензинских станица које су под контролом друштва НИС. Обележје Београда јесте постојање веома разгранате мреже бензинских станица. Конкретно, на ужој територији града постоји [...] бензинских станица од чега НИС поседује [...], а остали конкуренти [...] бензинских станица. На широј територији Београда укупан број бензинских станица износи [...], од којег броја НИС поседује [...], а преостали конкуренти [...]. Са преузимањем једне (овде циљне) бензинске станице, минимално ће и у промилима бити измењен тржишни удео који пре реализовања предметне концентрације има НИС на локалном географском тржишту Београда, по критеријуму броја бензинских станица. Подносилац пријаве је њен део који се односи на документовање броја и распореда НИС-ових станица у Београду, илустровао табеларним приказом за 2011. 2012. и 2013. годину, при чему је за сваку од ових година дат преглед продатих количина горива на појединачној станици и прихода оствареног по основу реализованих продаја. Комисија је анализом приложене документације утврдила, да су одступања између продатих количина горива по појединим бензинским станицама које су у Београду под контролом НИС-а (а самим тим и прихода које генерише свака од тих станица) изразито велика. Конкретно, поједине станице којима НИС управља у Београду, остварују чак 12 до 13 пута већи обим продаје од неких других бензинских станица на територији Београда које су под контролом овог друштва. Из таквих разлога, Комисија је податке који се односе на продате количине горива, оценила као далеко релевантније и објективније за тржишно позиционирање учесника ове концентрације, од података који се односе на број бензинских станица којима на подручју града Београда располаже НИС. Због тога је овим последњим, Комисија дала искључиво општи информативни значај, сматрајући да исти нису били од важности у поступку доношења њене одлуке у овој управној ствари.

Након преузимања контроле над циљном бензинском станицом у Лештанима, НИС оцењује да ће захваљујући свом досадашњем искуству у релевантном сектору, у сарадњи са Дилером омогућити развој ове станице, по свим аспектима њеног будућег пословања. За такве потребе НИС ће у наредном периоду извршити одговарајућа улагања, а у пријави су дате квантификације будућих инвестиција по њиховој намени. Планирана улагања ће се користити за усклађивање опреме на бензинским станицама са техничким нормама, еколошким стандардима, увођење аутоматизације праћења пословања, као и пружање ширег дијапазона услуга. Процес уговарања сарадње какав је примењен у конкретном случају, представља далеко ефикаснији и бржи начин проширивања пословања од алтернативног начина који се огледа у изградњи нових објеката, што подразумева обимну и дуготрајну процедуру обезбеђења потребних сагласности за изградњу нових објеката.

На основу опредељених и претходно изнетих параметара и свих релевантних чињеница и квантитативних показатеља које је Комисија утврдила у спроведеном поступку, закључено је да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији. Спровођење предметне концентрације према оцени Комисије, у симболичном и потпуно незнатном обиму мења тржишну позицију учесника ове концентрације у односу на стање какво је на дефинисаном релевантном тржишту производа/услуга и на дефинисаном географском тржишту оно били пре њеног спровођења. Због тога је Комисија закључила да предметна концентрација не доводи до битног спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције на тржишту Републике Србије, или било ком његовом делу, а нарочито стварањем или јачањем доминантног положаја, па је одлучено као у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Доц. др Милоје Обрадовић